

## Leren en verbeteren in de palliatieve zorg

Onderwerpen: leren en verbeteren, meten kwaliteit, kwaliteitsindicatoren, palliatieve zorg

Datum geplaatst: 5 juli 2022

Deadline: 20 september 2022, 14.00 uur

Let op: dit is een subsidieoproep op uitnodiging.

### Inhoud

|     |                                                                |   |
|-----|----------------------------------------------------------------|---|
| 1   | Doel subsidieoproep.....                                       | 1 |
| 2   | Randvoorwaarden .....                                          | 2 |
| 2.1 | Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie? .....               | 2 |
| 2.2 | Welk bedrag kunt u aanvragen?.....                             | 2 |
| 3   | Beoordelingscriteria.....                                      | 2 |
| 3.1 | Relevantiecriteria .....                                       | 2 |
| 3.2 | Kwaliteitscriteria.....                                        | 3 |
| 4   | Procedure & Tijdpad.....                                       | 3 |
| 4.1 | Beoordelingsprocedure .....                                    | 4 |
| 4.2 | Tijdpad .....                                                  | 4 |
| 5   | Indienen.....                                                  | 4 |
| 5.1 | Indiening (via MijnZonMw).....                                 | 4 |
| 5.2 | Tips .....                                                     | 4 |
| 5.3 | Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag ..... | 4 |
| 5.4 | Inhoudelijke vragen .....                                      | 4 |
| 5.5 | Technische vragen .....                                        | 4 |
| 5.6 | Downloads en links.....                                        | 5 |

## 1 Doel subsidieoproep

In het [Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland](#) staat de gewenste kwaliteit van palliatieve zorg op de verschillende domeinen omschreven. Zorg die is gebaseerd op de waarden, wensen en behoeften van de patiënt en zijn naasten. Niet alleen lichamelijke zorg, maar ook psychische en sociale zorg en zorg op het gebied van zingeving. Het is van belang dat er inzicht is in de mate waaraan de palliatieve zorg voldoet aan deze gewenste kwaliteit. Op basis van dit inzicht kan, waar nodig, de zorg voor en vanuit de beleving van de mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten worden verbeterd.

Op basis van resultaten uit eerdere Palliatieprojecten is een set van kwaliteitsindicatoren voor de palliatieve zorg geformuleerd, gebaseerd op wat de algemene Nederlandse bevolking en zorgverleners belangrijk vinden. Daarnaast is er een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar het aan elkaar koppelen van bestaande databronnen om te kijken in hoeverre al indicatoren uit die bestaande data te halen zijn. Op basis van de uitkomsten van die studie zijn [4 factsheets](#) opgesteld over het gebruik van palliatieve zorg in Nederland. Verder brengt een lopend retrospectief dossieronderzoek onder Nederlandse ziekenhuizen in kaart wat zorgprofessionals op welke manier registreren met betrekking tot symptoombehandeling en aspecten van proactieve zorgplanning (Advance Care Planning, ACP).

Het doel van deze subsidieoproep is het geven van een vervolg aan wat er al in kaart is gebracht over de kwaliteit van palliatieve zorg, zoals de set kwaliteitsindicatoren, de haalbaarheidsstudie naar databronnen en het retrospectief onderzoek, om zo een gezamenlijk, lerend systeem te ontwikkelen. Dit houdt in het ontwikkelen van een gezamenlijk gedragen beeld en het in kaart brengen van het 'wat' en 'hoe', om op basis hiervan te kunnen leren en verbeteren. Het lerend systeem biedt relevante informatie over de palliatieve zorg aan alle bij de zorg betrokken partijen. Met deze informatie wordt de kwaliteit van de palliatieve zorg inzichtelijk, kunnen zorgprofessionals en zorgorganisaties van elkaar leren en is het mogelijk om de zorg, waar nodig, te verbeteren.

Deze subsidieronde stelt subsidie beschikbaar om een programma 'Leren en verbeteren in de palliatieve zorg' in te richten dat breed gedragen wordt door partijen in de verschillende settings die betrokken zijn bij de palliatieve zorg. Het programma neemt vervolgstappen in het in kaart brengen van, informeren over en leren van kwaliteit en kwaliteitsverbetering in de palliatieve zorg. Belangrijk uitgangspunt is dat de wensen, behoeften en waarden van de patiënt, de haalbaarheid en vooral het samen leren en verbeteren, in plaats van alleen de dataverzameling, centraal staan. Ook is het van belang dat de registratielast haalbaar is en in verhouding staat met het doel van leren en verbeteren. Voor deze subsidieronde nodigen we partijen uit om een plan van aanpak te maken voor de inrichting en opzet van dit programma. Daarin vragen wij de partijen om gezamenlijk de volgende onderdelen uit te werken:

- Opzet, (samenwerking tussen) partijen, structuur, inrichting, werkafspraken, governance en eigenaarschap.
- Aanpak voor het opleveren van een overzicht van de bestaande initiatieven op het gebied van kwaliteit en leren en verbeteren en een verkenning van mogelijke routes voor leren en verbeteren in de palliatieve zorg. Voor het praktisch toepassen van leren en verbeteren in de palliatieve zorg is het wenselijk om tijdens deze verkenning van mogelijke routes ook 'out-of-the box'-benaderingen te betrekken.
- Toetsing van behoefte aan actualisatie van de data in de factsheets bij doelgroepen die ermee aan de slag gaan. Op basis daarvan is het mogelijk om een eventueel plan van aanpak voor de actualisatie aansluitend bij stappen 1 en 2 te formuleren.
- Stappen naar een gezamenlijk toekomstbeeld 'leren en verbeteren' over de verschillende zorgsettings heen (transmuraal), met concretisering en taakverdeling.
- Tijdlijn, financiering en borging.

Na een positieve afronding van dit project gaan we met de betrokken partijen van het programma 'Leren en verbeteren in de palliatieve zorg' in overleg over het informeren over en leren van kwaliteit en kwaliteitsverbetering in de palliatieve zorg en het daadwerkelijk realiseren hiervan in regio's. Hiervoor voorzien we een volgende subsidieronde.

## 2 Randvoorwaarden

Hieronder treft u de volgende randvoorwaarden.

### 2.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Deze subsidieoproep is op uitnodiging. U kunt voor deze subsidieronde alleen een subsidieaanvraag indienen als u persoonlijk door ZonMw bent uitgenodigd. De subsidieaanvraag wordt ingediend door 1 van de genodigde partijen en deze partij is tevens hoofdaanvrager.

De betrokken partijen in het programma 'Leren en verbeteren in de palliatieve zorg' hebben een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Hiervoor dient u het [format consortiumovereenkomst](#) in te vullen.

### 2.2 Welk bedrag kunt u aanvragen?

Deze subsidieronde dient 1 project op te leveren. U dient de begroting en looptijd goed te onderbouwen waarbij we als richtbedrag voor subsidie € 150.000,- reserveren en insteken op een looptijd van 12 maanden. Cofinanciering (in natura of in geld) is gewenst als indicatie voor commitment en een duurzame voortzetting van de samenwerkingsstructuur.

## 3 Beoordelingscriteria

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van de subsidieaanvraag. Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

### 3.1 Relevantiecriteria

De subsidieaanvraag wordt op relevantie voor het programma en de subsidieoproep beoordeeld op basis van de volgende criteria:

#### Verbinding met bestaande initiatieven en projecten

Beschrijf in uw voorstel hoe u aansluit bij bestaande initiatieven en projecten en hoe uw plannen aanvullend hierop zijn. Denk hierbij aan het gebruik van (kennis uit) de al uitgevoerde ZonMw-projecten, maar kijk ook breder naar bestaande initiatieven gericht op het formuleren van kwaliteitsindicatoren, daaraan gekoppelde leer- en verbeterinitiatieven en de geleerde lessen hieruit.

#### Participatie van patiënten en/of (eind)gebruikers

Onder samenwerking verstaan we dat de belanghebbende partijen partners zijn in de gezamenlijk uitgewerkte stappen en plannen. Start daarbij in een vroeg stadium met de bij palliatieve zorg betrokken partijen en een vertegenwoordiging van patiënten en naasten. Betrek de beroepsverenigingen om te peilen waar zij behoefte aan hebben en welke items zij belangrijk vinden om te komen tot een gedragen beeld. Besteed hierbij ook aandacht aan (extra) belasting van zorgverleners en daarmee de haalbaarheid van de aanpak. U dient zoveel mogelijk samen te werken met de relevante professionals uit het brede zorgveld, bijvoorbeeld internisten, hematologen, huisartsen, wijkverpleegkundigen of verzorgenden in de thuiszorg en verpleeghuizen.

#### Borging

Deelnemende partners voeren gezamenlijk een landelijk programma 'Leren en verbeteren in de palliatieve zorg' uit waarbinnen vastgelegde afspraken over het creëren van een lerende omgeving en verbetercyclus gelden. De missie, visie en besluitvormingsstructuur bepaalt u gezamenlijk. Deelnemende partners maken afspraken over de inzet en opbrengsten. Het bestuur en management van de verschillende partners ondersteunen en faciliteren deelname aan dit programma. Deze aspecten legt u vast in de samenwerkingsovereenkomst. Aspecten van eigenaarschap, inbedding, continuïteit en borging zijn goed uitgewerkt in de aanvraag.

#### Algemene ZonMw-relevantiecriteria

Daarnaast kent ZonMw als organisatie aandachtspunten die wij bij elke subsidieoproep in ogenschouw nemen en in de beoordeling betrekken, tenzij het aandachtspunt evident niet van toepassing is. Meer informatie over de algemene relevantiecriteria vindt u op [www.zonmw.nl/relevantiecriteria](http://www.zonmw.nl/relevantiecriteria).

### 3.2 Kwaliteitscriteria

ZonMw stelt de volgende eisen aan de kwaliteit van de verschillende aspecten van de aanvraag:

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**  
Er vindt een toetsing plaats op helderheid, reikwijdte en originaliteit.
- **Plan van aanpak**  
In het plan van aanpak vragen wij u de volgende aspecten uit te werken:
  - De focus van de aanpak is: samen bouwen aan een lerend systeem voor verbetering, waarbij de waarden, wensen en behoeften van de patiënt en zijn naasten centraal staan, en niet verantwoording en zorginkoop. Het Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland (2017) is het uitgangspunt en de link met het Nationaal Programma Palliatieve Zorg 2 (in oprichting) is duidelijk beschreven.
  - In de uitwerking is specifiek aandacht voor kwaliteit van leven van patiënten en het in kaart brengen van kwaliteit en leren en verbeteren op een innovatieve 'out-of-the-box'-manier.
  - De aanpak laat zien dat er waar mogelijk aangesloten wordt op bestaande registraties. Dit om de registratielast zo veel mogelijk te beperken.
- **Haalbaarheid**  
Er is een duidelijke fasering en tijdsplanning van het project. Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Het projectplan geeft een realistisch beeld van de kansen en belemmeringen bij de uitvoering ervan.
- **Samenstelling projectgroep**  
In de projectgroep is expliciet iemand met expertise en ervaring op het gebied van leren en verbeteren (van kwaliteit) aanwezig.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

## 4 Procedure & Tijdpad

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Nederlands.
- De subsidieaanvraag dient te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD en de Code Openheid Dierproeven en de Code Biosecurity.
- Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in uw begroting.
- NB. Alle publicaties die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gesubsidieerd is, dienen direct (zonder embargo) Open Access beschikbaar gesteld te worden, overeenkomstig met het ZonMw Open Access beleid. Het artikel dient gepubliceerd te worden onder toepassing van de *Creative Commons* Naamsvermelding ([CC BY 4.0 licentie](#)). Indien de auteur het noodzakelijk acht om af te wijken van CC BY 4.0 licentie, dient de alternatieve keuze onderbouwd en goedgekeurd te worden. U kunt kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting tot een maximumbedrag van €5000,- (gespecificeerd met 'Open Access'). Andere routes zijn toegestaan, echter is deze tegemoetkoming in kosten enkel mogelijk als u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert. Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- Het is verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen.
- Door de subsidieaanvrager mee te sturen verplichte bijlage(n):
  - [Consortiumovereenkomst](#)
- Door de subsidieaanvrager mee te sturen optionele bijlage(n):
  - Bijlage met figuren en tabellen (optioneel, pdf, max 3 A4)
  - Extra bijlage (optioneel, pdf)
- Wanneer een bijlage niet verplicht is, wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.
- Een interview is eventueel onderdeel van het beoordelingstraject van uw subsidieaanvraag. Van het interview wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt de geluidsopname vernietigd.

## 4.1 Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#). Externe referenten beoordelen de subsidieaanvraag (hoor), waarna de aanvrager de gelegenheid krijgt om een korte schriftelijk reactie te geven, eventueel aangevuld met een uitnodiging voor een interview met (een afvaardiging van) de programmacommissie (wederhoor). Op basis hiervan nemen wij een besluit. Om in aanmerking te komen voor honorering dient de aanvraag minimaal relevant en van voldoende kwaliteit te zijn.

## 4.2 Tijdpad

|                                          |                              |
|------------------------------------------|------------------------------|
| Deadline indienen subsidieaanvraag       | 20 september 2022, 14.00 uur |
| Ontvangst commentaar referenten          | 13 oktober 2022              |
| Deadline indienen schriftelijk wederhoor | 27 oktober 2022              |
| Eventueel aanvullend mondeling wederhoor | Eind november 2022           |
| Besluit                                  | December 2022                |
| Uiterlijke startdatum                    | Juni 2022                    |

### Meer informatie

Houd de pagina van het [programma Palliantie II](#) op de ZonMw-website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

## 5 Indienen

### 5.1 Indiening (via MijnZonMw)

Aanvragers kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen indienen via het online indiensysteem van ZonMw (MijnZonMw). Sluitingsdatum voor het indienen is dinsdag 20 september 2022, 14.00 uur.

### 5.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met MijnZonMw heeft gewerkt dient u zich eerst te registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in [MijnZonMw](#) en de [Handleiding MijnZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Wordversie van uw aanvraag te printen (via MijnZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar MijnZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in MijnZonMw zelf corrigeren.

### 5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag](#)' dient ondertekend te worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in MijnZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van [palliatievezorg@zonmw.nl](mailto:palliatievezorg@zonmw.nl). De verklaring moet uiterlijk 1 week na indiening binnen zijn.

### 5.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Karen van Reenen (programmamanager) of Wiki Dijkstra (programmasecretaris) per e-mail ([palliatievezorg@zonmw.nl](mailto:palliatievezorg@zonmw.nl)) of telefonisch (070 349 54 63).

### 5.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (MijnZonMw) contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, [servicedesk@zonmw.nl](mailto:servicedesk@zonmw.nl). Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij, indien nodig, contact met u kunnen opnemen.

## 5.6 Downloads en links

- [Algemene subsidiebepalingen](#)
- [Procedurebrochure aanvragers](#)
- [Begroting](#) (ZonMw-format of aangepast format)
- [Voorwaarden en financiën](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Open Access](#)
- [Programma Palliantie II](#)